000mmanman

ეროვნულ თვისებათა გადაგვარებას ხალხი დაღუპვისაკენ მიჰყავს H. de Vraies de Hecklingen

ეროვნული გაჯანსაღება ყოველთვის მხოლოდ ეროვნულ იდეის გაღრმავების და უაღრეს პატრიოტიზმის შედეგია.

საქართველოც მხოლოდ ამ გზით შესძლებს აღორძინებას და ეს გზა კი თეთრი გიორგული გზაა.

პა**რ**იზი. თებერვალი 1930 წელი № 25

ქართვგლ პატრიდტთა დაგანდ თგთრი გიდრგი.

Journal de l'Organisation des Patriotes Géorgiens «THETRHI GUIORGUI»

Rédaction : THETHRI GUIORGUI, 11, Porte Champerret, Paris - XVII

Paris Février 1930 N° 25 ფასი **2** ფრანკი

* *

ზოგიგრთი ამტკიცგის: თგორი გიფრგი დგმოკრატიის მოწინააღმდგგგ იმიტომაა, რომ ზალზის უფლგბგბი არა სწამსო. ასგ ჰგონიათ მათ ვინც არ იციან რა არის დგმოკრატიზმი, ან ზალზის უფლგბგბი, ან კანონი და საზგლმწიდო და არა სურთ გაიგონ რას წარმოადგგნს თგორი გიორგი; ასგ ჰგონიათ მათ ვისი გონგბა მგბორკილია ყოვგლნაირი ყალბი თგორიგბით და საზოგადოგბის არსგბობა დგმოკრატიის გარგმგ ვგლარ წარმოუდგგნიათ.

მგ 19 ა. დახაწყისში გრთ მგცნიგრს მღაზსგნყს, ინკლისში ფრთქმავალი გამოიგონგსო. მგცნიგრმა დიდათ იწყინა გს «შგგსაბამო ჭორი» და უპასუსა: «ვის ატყუგბთ? ამისთანა რაიმგ ყოვლად მგუძლგბგლიაო». გსგვგ გმართგბათ ჩვგნს დგმოგრატგბს. შგზღუდულ გონგბის კაცს იდგა კი არა სწამს, არამგდ გმონგბა მას. ამიტომ მნგლია იდგის მონას რაიმგ დაუმტკიცოთ. მისთვის არკუმგნტი არ არხგბობს. ამიტომ, როდგხაც ვწგრთ, ჩვგნ მსგდვგლობაში ფანატიკოაი პარტული ბგლადგბი კი არა გვყავს, არამგდ ქართვგლი სალხი საგრთოდ.

თგთრი გიორგი დგმოკრატიზმის მოწინააღმდგეგ, სზვათა შორის, იმიტომაა, რომ დგმოკრატიზმმა ვგრც გრთი თავისი დგმულგბა ვგრ განახორციალა: ვგრც ზალხის სუვგრგნიტგტი, ვგრც თანასწორობ , ვგრც გრთობა და ვგრც თავისუფლგბა. მის ზგლში ყოვგლივგ გს ფიქციათ იქცა. დარჩა ქალალოზგდ დაწგრილი. თგორიის დარგლებს ვგრ გასცილდა. ცხოვრგბის სინამდგილგში მოზდა წინააღმდგეი: გა მ გ ფ დ აფული, დგ მა გ ფ გ ი ა, პ ფ ლ ი ტ ი გური პ ა რტ ი გ ბ ი.

თგთრი გიდრგი იმიტდმაა გროვნულ საზგლმწიფდს მომზრგ, რდმ მზდლოდ მას შგუძლიან მიანიჭდს ზალზს უფლგაგპიც, თავისუფლგპაც, სუვგრგნიტგტიც და თახასწორობაც რგა უურად დაამყარდს.

დგმოკრატიული საზგლმწიფო ანარქიული საზგლმწიფოა. ის ზასიათდგბა უორგანიზაციოგით. ამიტომ მის წიაღმი ბატონობს ის, ვისაც მგტი მალა აქვს. მალმომრგობის წყობილგბაში კი გავლგნა და მალა გკუთვნის ფულს.

თანასწორობის, თავისუფლგბის განსორციგლგბა საჭიროგბს განსაზღვრულ სოციალურ პოლიტიკურ ორგანიზაციათა მთგლ რიგს. მხოლოდ ამ ორგანიზ ციათა საშუალგბით შგს ქლგბგლია გამორკვგვა ზალსის რგალურ ინტგრგსგბის, მის აზრის და მისწრაფგბის. მხოლოდ ამავგ ორგანიზაციათა საშუალგბით შგსაძლოა ზალსის სუვგრგნიტგტის
კონკრგტიზაცია, გამომქლავნგბა.*) სოლო დგმოკრატიულ
კაოსში ყოვგლივგ გს გამოურკვგვგლია, ბუნდოვანია. დგმოკკრატიულმა წყობილგბამ შგჰქმნა ძალის და
ფულის ბატონობა. რაც შეგ სგ ბა სოცი ალიზმს,
შან ყვგლგან შგიტანა მზოლოდ სიმშილი,
კლასთა ბრმოლა და ცივილიზაციის ნგრგვა.
მისი დამყარგბის უბრალოც ცდასაც კი ყვგლგან გრთი და ივივგ დამანგრგვგლი შგდგვი მოჰყვა.

განსაკუთრებით ჩვგნი ქვეყანა დაღუპა ხოგიალიზმმა და დემოკრატიულმა ჩზირკედგლაობამ და უსამინელგს მტგრს

ჩაუგდი ზგლში. თგორი გიორგი მოჩინააღმდგაგა ხოციალიზმისა, რათგან გს ჩმინდათ განყგნგბული, უტოპიური იდგაა. ამასთან მავნგ, გინაიდან მან ვგრც გრთ ქვგყანაში ვგრავითარი დადგბი-

თი ნაყდდი ვგრ გამდიღდ. ჩვგნ გვინდა საქართვგლო აღორმინდგს, გამლიგრდგს, განათლგბის და მოდგრნიზმის გზაზე დადგეს; გვროპიულ საზგლმწიფოთა ოჯახში ხაპატიო ადვილი დაიჭიროს. ამიტომ აუცილგბგლია საქართველოს შემადვენელ ყველა ელემგნტ თა სოლიდარული თანამშრომლობა, შგთანხმგბა, გროვნულ ყვგლა გნგრგიათა ჰარმონიული დაჭიშვა; საჭიროა განსაზდგრულ გროვნულ მიზანთა დახაზვა და მათკგნ მიმავალ უზგბის გამდკვლგვა; ამ გზგბზე ქართველთა მიგრ სოლიდარულად და შგთანზმგბით დადგომა. მაგრამ გზ შგთანხმგბა და თანამშრდმლობა მგხაძლგბგლია მხოლოდ თანააწორობის და კანონიგრების ნიადაგზე. ამ მიზნების მისადწევად, სავსებით მხოლოდ გროვნული სახგლმწიფოა შგიარაეგბული. გროკნულ სახგლმწიფოს მიზანია შინავან და გარგშგ მშვიდობიანობის დაცვა. კლასთა პრმოლით მოცული სახელმწიფო ვგრც შინაგან და ვგრც გარგშგ მშვიდობია ნობის ფაქტორად ვგრ გახდგბა, ამის მაგალითი რუსგთია. როდგსაც მგნშგვიკგბი ლამობგნ ჩვგნში კლახთა ბრძოლა გააჩადონ (ის. ყორდანიას რუსული წიგნაკი: «ჩვგნი უთანხმდგპანი») მათ ხურთ ხაქართველდ მიგნითაც დაანგრიდნ და გარეშე დმებმიც განვიდნ.

თგორი გიდრგი იმიტომ იგავს გროვნულ სახგლმწიფოს პრინგიპს, რომ ის უფრო სალსურია, სალსზგა დამყარგბული და უფრო გმსასურგბა გრის ინტგრგსგბს, ვიდრგ რომგლიმგ სხვა პოლიტ. სისტგმა.

•) ამის შგსაზგბ იზილგთ, წიგნაკი: «თგთრი გიფრგი და მუშათა საკითზი» და გაზ. თ. გ. იანვრის N 24 ში წგრილი «**რგალური წარმომადგგნლობა»**.

ზოგხა ხურს გროვნულ საზგლმწიდის «აზალი დგმოკიატიზმი» (ან აზალი დგმოკრატია) უწოდოს, რატომ არა, საქმგ ფაქტორთა მინაარხშია და არა საზგლწოდგბაში.

മാദ്ധമാവരാമെയ്യുട്ടാ.

ჩვგნ გამბდბთ და ჩვგნ გვრწამს: გრის ბგდნიგრება... საქართვგლდს დიდება... იაპდნიის ნაბიჯით წინსვლა... ქართული კულტურის აყვავცბა... ქართვგლი გრი უშუალდ მდნაწილგ მხდცლიდ კულტურისა.. ასალი რუსთვგლი... ასალი დქრდს სანა...

გს არ არის მჩატგ დცნგბა. გს არ არის მხუბუქი ბურუსი ბავშვურ სურვილისა. გს არის გრდვნული სზგულის მძლავრი მდინღვნილგბა, გს ხულიგრ სიმშვიდის აუცილგბგლი წყართა.

ატავისტური მ ლა მლგვაშოსილ წარსულისა მოქმგდგბს... მარდვგგში დუოს სისზლი წინაპართა... მკლავგბში გგლათის კალატოზის მალ-ღონგ .. და თვალწინ მადლიგრი დიმილი გაბგდნი, რგბულ გრისა...

მაგრა : ატავისტურ მღძრავ ძალის მატარგიგლში ცოცზლფბს მაინც მფნღპის შვილი: პატარა კაცუნა...

გროვნული სუკითზი სდგას მარტივად: ან გაიმარჯუმბს მვგლი და მუდამ აზალი სიამაყე ქართული დიდგბისა, ან დასძლგვს პატარა კაგუნას პაწაწინა ვნგპა.

. ააქართვგლოს მონობის დროს მვგლი ბგლადგბი, სიბრმნით აღსავსგნი, გამოდიან, და გვგუბნგბია': «ჩვგნ გვაქვს ს გროო მიზანი გს არის საქართვგლოს დამოუკიდგბლობაი ». რუსგთის რგვოლიუციის მიტინგგბზგ ნახწავი ნი გვგმუქრგბიან: «ვინგ ჩვგნთან არ არის საქართვგლოს მოდალატგაო».. მათმი ლაპარაკობს პატარა კაცუნა, უსუსური აზრი, დამარცხგბულის ფსიქოლოვია. დამარცხგბულის მილგული ოცნგბა მობს სნგულ წინადადგბას... და დაღლილი ტვი'ი, გრთმანგთის ქიშპობაში დაქანცული, უიდგალო, მინაგან ბრძოლაში დალგული ჩგმულობს ყიყინით: «დამოუკიდგბლობაო».

რა არის ეს «დამღუკიდგბლობა»? რომგლი დამოუკიდგბ-

«დამოუკიდგბლობა»— გს ჯადოსნური სიტყვა, გს უჩინმაჩინი უვიცთათვის, გს ქართულ საზოკადოგბრივ დამინგბულ აზრის უგბარი მალამო, — რა საზღაპრო საშუალგბაა დაუმთავრებგლ მგოდბისათვის ყვგლგან დამარცზგბული პოლიტიკოსისა!!

გამდღვიძგბული, გამდდზიზლგბული ხაზოგადოგბრივი აზრღვნგბა მღითზღვნ თგთრი გიდრგის პირით ამ ჯადდსნდბის მდხპდბას, ამ ლურსმულ წარწგრის განმარტგბას.

რას ნიშნავს გს მათი დამდუკიდგბლობა?! ჩვგნ ვამბობთ: გრდვნული მიზანი მზდლოდ დამდუკი "გმლობით არ კმაყოფილდგბა. გრის იურიდიული დამოუკიდგბლო ბა არის მხფლფდ გრთი პირდბა სხვა უამრავ პირდბათა მორის გრღვნულ კგთილდღგღპისათვის... (დეგს საქაოთვგლოს დგმოკრატიულ რგსპუბლიკას» ჰყავს გლჩი პარიზში და ცნობილია იურიდიულად— და მგრგ რა!? დღგხვგ «საქართვგლოს საბჭოთა რგსპუბლიკა» იურიდიულად დამოუკიდგბგლი გრთგულია საგრთაშორისო უფლგბის თვალსაზრისით და მგრგ რა!?) თუ გრის პგდსიგრგბა თხოულობს დამოუკიდგბლობას, გს მხოლოდ იმიტომ, რომ რგალური, გფგქტიური, ნამდვილი (და არა მხფლდდ იურიდიული) დამფუკიდგბ ლობა აუცილებელია ეროვნულ იდეალის განსაზორციელებ ლად... მაშახადამგ გროვნული მიზანი არის დამოუ კიდგბლობის სამუალგბით გროვნულ იდგალის განზორციგლება. ქართველი ერი თავის მრავალ საუკუ ნღვან იხტორიის განმავლობაში მუდამ იბრმოდა თავის გროვნულ იდგალისათვის. ქართვგლი გრის ამამომრავგმგ ლი ძალა მზოლოდ და მზოლოდ გროვნული იდგალია.

ახლა რა თავისგაურ «იდგალს» მალავგნ ძვგლი ბგლადგ პი თავიანთ «დამოუკიდგპლოპის» ქვგშ? ვინ იცის?! ვინ იცის რას ნიშნავს მათი ადამოუკიდგბლობა»? ნუ თუ ისინი ფიქრომგნ, რომ აზალთაომა დაკმაყოფილდგმაამ გარიგლ, უშინაარხო ხიტყვით? თუ იხინი ფიქრობგნ, რომ ქართვგლი გრის იდგალია სამარცზვინდ სამი წლის მგნშგვიკურ დიქტატურის სანა, მაშ რისთვის მალავგნ, ვ ს ატყუგბგნ? თუ ჩვგნი ძვგლი პგლადგპი «რგსტდვრატდრგპი» არიან, უნდა ხთქვან თამამად, რომ ხამარცხვინო დამარცხვბის ხელახლა განმგდრგბა არის მათი დამაკმაყიდილგბგლი მიზანი. თუ ასგა გასაგგშია რისთვისაც დამანცხების რესტოვრაციის მომს რგგბს, რგსტღვრატღრგბს ქართვგლი გრის უბგდურღბისა არ უნდათ ჩვგნთან გრთად შგჰუმნან იმნაირი პოლიტიკური ხიხტემა და ფრგანიზაცია, რომელიც ჩვენი ხალხის მალახ და გნგრგიას კი არ დაანაწილგბს და დაჰყოფს მოწინაადმდგვე ბანაკებად, არამგდ შგჰკრებს და შეჰკონავს ერთ მთლიან გროვნულ გნგრგიათ და მიმართავს მას განსაზღვრულ და მკაფიდდ დასმულ გრთვნულ იდგალისაკგნ.

ოგთრი გიფრგის აქვს ნათლად წარმდდგგნილი საქართვგლის საზგლმწიფის დ მთუკიდგბლობა: სო ლი დ არობ ა გრის წიაღში, კგთილდ ღგობა გროვ ჩულ ოჯ ასში და ქართული გგნიის ბრწყინგალება სა გრთაშორისო წიაღში. ამ დიდგბულ მიზნის მისაღწგვად აუგილგბგლია სა ყოვ გლთაო პატრი ოტიზმი. (ინტგგრალური ნაციდნალიზმი), რომლის გაშავრცილგბელია თგთრი გიორგის მოძრაობა.

სხვა და სხვა პარტიათა და შგჯგუდგბათა ძვგლი ბგლადგბი არ ვძგბგნ გროვნულ იდგალს, მათ არ გსმით გროვნულ იგ გის შინაარსი. შგგუგბის პოლიტიკის ძგბნაში გაწოლის პო იტიკის აღმსრულგბგლნი, მათი მთგლი ძალაა «დამოუკიდგბლობის» სიცალიგრგ. გარიგლ «დამოუკიდგბლობის» დამცვგლგბს გსიზმრგბა საქართვგლო სან «სოციალიზმის სამგფოთ» კ. მარქსის აჩრდილსავით, სან «დგმოკრატიზმის სამოთხგთ» კ.კ. რუსოს ლანდივით.

«სიზმრად ვნასგ საქართვგლო სისზლის ზღვაში ბანაობდა...» და ვაა თუ მათი გარიგლი დამოუკიდგბლობა შგივსგბა სისზლის ტალღგბით მყქსიკის დამოუკიდგბლობისამგბრ
ან იქნგბა ვგნგგუგლის დამოუკიდგგლოგის სამოქალაქო
ომის მოგდანი, ან ჩინგთის «იმპყრიის» დგნგრლოგა, ან კითვ განაზლგგული გქსპგრიმგნტი სოციალისტურ გდგმისა?!.
სულყვგლადგრი მოსალოდნგლია, ვინაიდან, სა დ არის მათი იოგ ოლოგია? სა დარის მათი გგგმა მომავალ
საზგლმწიდოს მმართვგლობის ამ 9 წლის განმავლოგაში
ოი აქტგბი? რა გა აკგთგს ამ 9 წლის განმავლოგაში
და «მზგს უყურგგს როდის ჩავაო». ჩვგნი სურვილია კამოფსიზლდგს, ვისაც კიდგვ შგუძლია, ცარიგლ «დამოუ იდგგლოგის» ჩარკოზიდან.

ჩვენ ვამბოგთ: ქართვგლი გრის გაგრთიანგგა, შგკონვა გამარჯვგგისათვის შგსამლგგელია მზოლოდ გროვნულ საყოვგლთაო იდგალით, გროვნულ გმგლგმის ქვგშ.

ჩვგნ ვამგიგთ: გგლადთა მიზანი უნდა იყის ნათგლი და მკაფიიდ დასმული. ახალგაზრდიგა იჭვის თვალით უყუ-რგგს დარდას, რიმგლზგდაც მვგლი გგლადი კრმალვით და მიკანკალგ ზგლით იგრიგლიფისამგგრ სწგრს «დამიუკიდგ-გლიგას».

ჩვგნ ვიცით, რემ თგირი გიდრგისთან, აზალთადგასთან, მდმავალ საქართვგლდსთან არ იქნგგა ის, ვისაც უნდა საქართვგლდს «დამდუკიდგგლდგა» რაღაცა გნგლ მიზნგგისათმის. ვისაც უნდა საქართველდგა რაღაცა გნგლ მიზნგგისათმის. ვისაც უნდა საქართველდს «დამდუკიდგგლდგა» საგქვდ გქს-პგრიმგნტგგისათვის, ან რდმგლიმგ კლასის ან ჯგუდის გატონოგისათვის, ან პირადულ პაწაწინა ამგიციის მისაღწგვად ან რდმგლიმგ ინტგრნაციდნალისათვის ზალხის დასაპყრდგად —ყვგლა ასგთი მდღალატგა ქართვგლი ცრისა. ქართვგლი გრი თგითდნ არის გატდნ-პატრდნი საქართვგლდს მიწაწყლისა და იგრძვის თავის საკუთარ დამთუკიდგგგლ იდგა-

რისთვის ართულგგგნ მვგლი გგლადგგი საქართვგლოს ისგდაც რთულ დგდმარგოგას? რა აზრით აწყობგნ ორბირ ინტრიგგუს და ასუსტგუგნ ქართვგლთა ისგდაც სუსტ ძალგუს? ვ. სი ჩაგდნგუით სჩადიან ამას: რდმგლი გორთტი სულის საიდუმლო გრმანგგით? მათი «შგგუგგის პოლიტიკის ცივი გონგვა სჭრის ხან იმდგნად ხან ამდგნად. ოჰ, გს მქადაგმგლგგი «ცივ გონგგისა», რომგლთ აზროვნგგა მთლად გაყინა რუსგთის ცივმა ჰაგრმა, ან რუსულ გრომურათა წყვდიადშა. იუ გს აღზრდის გრალია, მიმართგ লিপ্রেরিপ্রতেবন সুক্র ისტორიკოსს, მწერალს ან პოგტს, რომგლიც გგტყვის, რა უნდა ქმნა «ჩრდილღგთის ცივი ჰაგა თუ ჩაგიქროგს გულში ალსა», ან მიმართგ ფრანგ პოლიტიკოსის ხსოვნას,რომგომაც განმარტა: აუსაშინგლგსი ჭირი სულისა გაცივგჯაა მისი». თუ გს მონოგაში კაყინულ აღზრდის გრალი კი არ არის, არამგდ ვნგგითი ალი გაცრუგგულ პირადულ ამგიციგგისა, მაშ ჩააქრგთ მს გოროტი ცგცხლი გგოიზმისა. აზალთაოგას უნდა ხწამდგს, რომ ძვლგუშიაც ცოცხლოგს კიდგვ ატაგისტური ნაპგრწკალი ქართვგლ გრის იდგალისა, ქართვგლი გრის დიდგგისა. საგრთო მაფგგით უნდა გაკაჩუმოთ უსუსური პატარა კაცუნა, რომგლიც გაჰკივის ცარიგლ «დამოუ კიდგგლოგას», თავიდან მოვიშოროთ სხვისი «იდგგგი» და «იდგალგეი» და გავხდგთ დირსგული მგომრგეი გროვნულ ლაშქრისა, გროვნულ გრძოლაში, გროვნულ იდგალისათვის. თუ ძველეგმა ეს ვგრ ოგსძლგს საქმგ გკუთვნის ახალთათ-

8. **ᲡᲐ**ᲤᲐᲠᲔᲚᲘ

0%66699 POUSOWOR

ისპანიის დიქტატორი გადადგა. დიქტატურა ყოველთვის დროებითია. ის განსაკუთრებული პირობებითაა ხოლშე გამოწვეული და ამიტომ მისი ღორმაც განსაკუთრებულია. დიქტატურათა ორი უმთავრესი კატეგორია არსებობს: კლასობრივი და ეროვნული. კლასობრივი დიქტატურა ემსახურება მხოლოდ განსაზღვრულ კლასის ინტერესებს და ახორციელებს მის ბატონობას ერის შემადგენელ დანარჩენ ელემენტებზე. მაშასადამე თვით ერზედაც. ის ყოველთვის და ყველგან ძალადობის და სისხლის ღვრის შედეგათ მყარდება. ამიტომ მისი არსებობა ყოველგვარ უფლებრივ ნიადაგსაა მოკლებული.

კლასობრივ დიქტატურის როლი ყოველთვის დამანგრეველია. ეს დიქტატურა საზოგადოების საბოლოო დარღვევის მაჩვენებელია და ამ დარღვევის უდიდესი ფაქტორი. კლასობრივ დიქტატურის და მის დამღუპველ შედეგების საკმარისი მაგალითები, თანამედროვე ხანაში, რუსეთში ბოლშევიკების დიქტატურაა და საქართველოში მენშევიკებისა იყო.

სულ სხვაა ეროვნული დიქტატურა. ეს უკანასკნელი ერს განსაცდელის და კრიზისების მომენტებში მოევლინება ხოლმე. მას ყოველთვის ერის საერთო სურვილი მოუწოდებს ხოლმე და მისი იურიდიული ფუძე სწორეთ ეს საერთო სურვილია. ამიტომ ეროვნული დიქტატურა ყოველთვის უმტკივნელოდ, სისხლ დაუღვრელად მყარდება ხოლმე. ის ხელმძღვანელობს ერის საერთო ინტერესებით. მისი მიზანია, ერის განსაცდელიდან გამოყვანა და მის ცხოვრების ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენება. ისტორიაში ეროვნულ დიქტატურის მაგალითები მრავალია. რომში ხომ ეს დაკანონებულიც იყო: ომის და განსაცდელის დროს დიქტატორი კანონის მიერ ინიშნებოდა. დიდი მაგალითები არიან: ათინაში პიზისტრატი და პერიკლესი, რომში იულიუს კეისარი და დღეს მუსოლინი და პილსუცკი. ყოველმა მათგანმა თავის დროზედ იხსნა ერი უსაშინელეს განსაცდელისაგან და ქვეყნის პოლიტიკურ-სოციალურ ორგანიზაციაში საჭირო განახლება, რეფორმები შეიტანა.

დიქტატორთა ამ კატეგორიას ეკუთვნის ღენერალი პრიმო დე რივერა. ამ ექვსი წლის წინეთ ისპანია უკიდურეს ანარქიით იყო მოცული: მისი პოლიტიკურ-სოციალური აპარატი სავსებით მოშლილი იყო; კიდევ ცოტა და სახელმწიფოს საჭეს ბოლშევიკები დაეპატრონებოდნენ. დაძველებული და გადაგვარებული პარლამენტარიზმი არამთუ უძლური გამოდგა კარზედ მომდგარი კატასტროფის წინაშე არამედ, ხელსაც კი უწყობდა მას. ამ უკიდურეს განსაცდელის მომენტში, ღენერალი პრიმო დე რივერა, მხოლოდ ორი ოფიცრით მივიდა მადრიდში და ძალაუფლება ჩაიბარა. არც ერთი თოფი არ გავარდნილა, არც ერთი წვეთი სისხლი არ დაღვრილა. ისევე როგორც მუსოლინიმ დაიპყრო რომი. რატომ? იმიტომ, რომ რივერას დიქტატურა უპასუხებდა ერის საერთო ინტერესს და საერთო სურვილს. ისტორიული მომენტი საჭიროებდა ამ დიქტატურას. რივერას სამნაირი მიზანი უნდა განეხორციელებინა: 1) მოესპო ანარქია და დაემყარებინა წესიერება; 2) განეხორციელებინა სოციალურ აღმშენებლობის მთელი გეგმა; 3) პარლამენტარულ-დემოკრატიულ დახავსებულ სისტემაში საქირო რეფორმები შეეტანა.

მან მიაღწია ძალიან ბევრს. ბოლშევიზმი ალაგმა და მოქალაქეთა სიცოცხლე უზრუნველ ჰყო. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ მთელი ორი წლის განმავლობაში ანარქისტ-სოციალისტ-კომუნისტები საშინელ ტერორს აწარმოებდნენ და ყოველ დღიურად ათობით მოქალაქეთ კლეტდნენ და ერთმანეთსაც ხოცავდნენ. ყოველივე ეს რივერამ მოსპო.

სოციალურ დარგში დიდი საქმენი განახორციელა; გაიყვანა ახალი გზები და რკინის გზები, გააღო 3000-ზე მეტი სკოლა, ააშენა ახალი სავაჭრო ფლოტი, დიდი წარმატება მისცა მეურნეობას და წარმოებას. უდიდესი სამსახური ისპანიას მაროკოს ომის ლიკვიდაციით გაუწია. დაძველებულ პოლიტიკურ წყობილებაში შეიტანა უდიდესი რეფორმა: კორპორაციათა სისტემა, ე.ი. შრომის ორგანიზაცია სახელმწიფოს ატრიბუტათ გამოაცხადა და ჰყო.

და დღეს, როდესაც მის მოადგილეს ჰკითხეს რას უპირებთ რივერას მიერ დაწყობილ სოციალურ აღმშენებლობას და პოლი
ტიკურ წყობილებაში შეტანილ რეფორმებსაო, მან უპასუხა:
აღმაშენებლობის საქმე უსათუოთ უნდა განვაგრძოთ; რაც შეეხება კორპორატიულ სისტემას ის ისეთი ჩინებული რამეა, რომ
მისი გაუქმება ყოვლად შეუძლებელიაო. ამნაირად გარლამენტარულ დემოკრატიული წყობილება ძველი სახით ვეღარ აღსდგება. მასში საჭირო რეფორმა უკვე შეტანილია ეროვნულ დიქტატურის ხელით. ბოლშევიკების კლასობრივი დიქტატურა
დაეცემა სისხლის ღვრით და ძალადობით ისევე როგორც გაბატონდა და თავის შემდეგ დასტოვებს საშინელ კვალს სისხლისა, ბარბაროსობისა, ზნეობრივ გახრწნილების და გონებრივ
გადაგვარების.

გადადგა რივერას ეროვნული დიქტატურა ისევე მშვიდობიანათ როგორც დამყარდა და დასტოვა კვალი აღმაშენებლობის, ზნეობრივ გაჯანსაღების და დაძველებულ წყობილებაში საჭირო პოლიტიკურ-სოციალურ რეფორმების. ასეთია ყოველთვის და ყველგან ეროვნულ დიქტატურის შედეგი. მაგალითები მრავალია, მაგრამ საკმარისია ორი: I) პიზისტრატის მიერ აგებული ტეზეეს ტაძარი; 2) პერიკლესის მიერ აშენებული აკროპოლი თავისი მინერვის და პართენონის ტაძრებით. აქ არ ვეხები ამ ორი დიქზატურის სოციალურ-პოლიტიკურ რეფორმებს, რომლებიც ათინის სახელმწიფოს ნამდვილი ხერხემალია. აი ბატონებო რა განსხვავებაა კლასობრივ და ეროვნულ დიქტატურათა შორის.

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲞᲝᲔᲢᲔᲑᲘᲡ ᲓᲘᲜᲐᲡᲢᲘᲐ.

პოეტები საქართველოს მეუფებდნენ წინათ, ეს მეორე ნინოს-ჯვარი რომ გადაერჩინათ.

და უნაზეს ბედის განძი მტრებს რომ არ ეფლანგათ, გამოთალეს ჩვენი სული მარმარილოს ჩანგათ.

ზედ დასწერეს: "სილამაზე, ლექსი და ოცნება, ასეთია უკვდავების საიღუმლოს მცნება".

პოეტს ჩვენში თუ-კი უნდა, თუ-კი მოინდომებს, ლექსის ეშხით ხალხს დარაზმავს და მთებს ააომებს.

გადიქცევა თავის ერის აბორგებულ ლანდათ,სევდის ძეგლებს გადააფრქვევს მღიმარ ბრილიანტათ.

ზღაპრულ კოშკებს დაურიგებს თავის რითმის მონებს, ან თუ უნდა, დავიწყებულ ამბავს მოიგონებს:

ტბას დაუშრობს კოცნით ტალღებს, მანძილს გადალახავს, და ტბის ძირას— ახალ ქვეყნის ოქროს აკვანს ნახავს.

აჰ, იმ აკვანს, საგანგებოთ, გულს მიუჩენს ბინათ, და შეაღებს ბედის კარებს, ვით დიდი ხნის წინათ.

ვენა. 1929

* *

5.6.

მენშევიკურ პარტიის ზნეობრივ ღირებულებაზედ მრავალი საქმენი მათნი ღაღადებენ. აქ, ნიმუშათ, ერთი მაგალითი მომყავს. 1927-28 წლებში, მათივე თხოვნით, ბატონ ყორდანიასთან და რამიშვილთან ვთანამშრომლობდი მეტად მნიშვნელოვან საქმეებში. ეს საქმენი იმისთანა ფაქიზი ხასიათისა იყო, რომ ჩემი მასში გარევა ყოვლად შეუძლებელი იყო, მთავრობას რომ ჩემდამი განუსაზღვრელი ნდობა არა ჰქონოდა. რა თქმა უნდა აქ, ამ საიდუმლოების შინაარს არ ვეხები. მე მას არ გავამხელ არავითარ შემთხვევაში. ამას მოითხოვს ელემენტარული შეგნება სინიდისზედ.

მე მხოლოდ მინდა ვსთქვა, რომ იმ დროს როდესაც ჩემთან ესე შეხმატკბილებულად თანამშრომლობდნენ ბ-ნი რამიშვილი საქართველოში სწერდა ჩუმ წერილს, რომელშიც ქართველ ხალხის და პარტიების წინაშე მასმენდა როგორც საეჭვო პიროვნებას, ბოლშევიკების აგენტს და სხვა. ამასთანავე თავის აგენტებს ბრძანებას აძლევდნენ კერესელიძეს საქართველოში ყოველნაირად სახელი გაუტეხეთო. ჩემთან ერთად სხვა ცნობილ მამულიშვილებსაც როგორც მ. წერეთელს, ღენ. კვინიტაძეს და ქ. ჩოლოყაშვილსაც იმავე ცილსა სწამებდა. როდესაც ეს საზიზღარი წერილი გამოქვეყნდა და რამიშვილს ჰკითხეს: როგორ იკადრეთ იმავე დროს, როდესაც კერესელიძესთან თანამშრომლობდით მას ცილსა სწამებდითო, მან განაცხადა: "მე ეს პარტიული მოსაზრებით ვქენი და გარდა მაგისა ჩემი წერილი დავწერე სანამ კერესელიძესთან თანამშრომლობას დავიწყებდიო". ძალიან თავის გამართლებაა თქვენმა მზემ. პარტიულ მოსაზრებით ცილის წამება! დიახ, ესეთია მენშევიზმის მორალი! განა იმავე გარტიულ მოსაზრებით ცოტა ქართველი მოჰკლეს და პროფესიონალურ კაცის მკვლელთა მთელი კადრი არ შეჰქმნეს? ცილის წამება პარტიულ მოსაზრებით! მაგრამ მე რა მეთქმის? თვით დიდ ილიას არ დასწამეს ცილი და სოც. დემ. პარტიულმა ორგანომ, საჯაროთ, მას კაცის მკვლელობა და ათასი სისაზიზღრე არ დასწამა? და განა დღევანდელი მენშევიკები ისევ ის, წინანდელი მენშევიკები არ არიან?

უნდა მოგახსენოთ, რომ ვითომ რამიშვილს თავისი ცილის წამება ჩემთან თანამშრომლობამდე მოეჭოროს, სავსებით ტყუილია, რამიშვილური ტყუილი! მან ეს წერილი ჩემთან თანამშრომლობის დროს დასწერა. მაშინ როდესაც პირში მელიმებოდა, როცა ჩემთან ერთად სხდომებზედ ბრძანდებოდა, ჩემთან ერთად აწყობდა გეგმებს, იყო მისვლა-მოსვლაში, მიწერ-მოწერაში

თუ მას სურს, ყოველივე ამას არბიტრაჟულ სასამართლოში თუმტკიცებ.

მაგრამ, დაუშვათ ერთი წუთით, რომ რამიშვილი ერთხელ მაინც (შემთხვევით) მართალს ამბობს და მან ეს წერილი 1927 წელზედ ადრე დასწერა. მაინც თავს ვერ იმართლებს. აი რატომ: საზოგადოებამ არ იცის, რომ ჩემთან საიდუმლო საქმეებზედ თანამშრომლობა ბატონმა ჟორდანიამ და რამიშვილმა 1927 წ. კი არ დაიწყეს, არამედ 1924 წელს. საქართველოს აჯანყების დროს მე მათ მანდეს საქმე უდიდესი მნიშვნელობის და საიდუმლოების. ეს საქმე მე სავსებით გავაკეთე. მაგრამ, ბატონმა რამიშვილმა თავისი ჩვეულებისამებრ ის უცხოელნი, რომლებთანაც კავშირი გვქონდა, სავსებით მოატყუა და საქმე წაახდინა. ვიმეორებ ყოველივე ამას ბატონ რამიშვილს საბუთებით და მოწმეებით დაუმტკიცებ, როდესაც სურს. ამნაირად მისი წერილი დაწერილი იყო ჩემთან თანამშრომლობის დროს. აი ბატონებო მენშევიკური ზნეობა.

ყოველივე ამას ვწერ სოც. დემ. იმ ახალგაზრდობის საყურადლებოთ, რომელთ პატრიოტული ღრმა გრძნობა აქვთ, რომელთ სწამთ საქართველო. საქიროა იცოდნენ მათ, რომ სამშობლოს ხსნა, მისი ბედნიერება, მისი აღორძინება შესაძლებელია მხოლოდ რაინდულ პატიოსნების გზით და არა მკვლელობით, ზიზღით, კაენობით, დაბეზღებით, ცილის წამებით, ერთი სიტყვით ყოველივე მით, რაც წარმოადგენს მენშევიზმის ზნეობრივ შინაარს. სოც. დემ. ახალგაზრდობამ უნდა გაინთავისუფლოს თავი ამ საშინელ ქაობიდან და დაადგეს დიად, უზენაეს ინტეგრალურ პატრიოტიზმის გზას. ეროვნულ გაჯახსადებქს გზა მხოლოდ პატრიოტული გზაა.

მკითხველები შეამჩნევდნენ, რომ რამიშვილის "კომბინაცია-ში" ე.ი. "ბრძოლის ხმაში" წერილები ანონიმურია და მათ ავტორები ხელს არ აწერენ. იქნებ ვისმეს ეგონოს რომ ავტორებს რცხვენიათ თავის სისაზიზორეცებს ხელი მოაწერონ? არა, ბატონებო, მენშევიკებმა პოლიტიკურად სირცხვილი დიდი ხანია სავსებით დაჰკარგეს. მგონია არც როდისმე ჰქონიათ. განა ეს ვაჟბატონები მ. ცხაკაიას აღზრდილნი არ არიან? საქმე სულ სხვაშია. "ბრძოლის ხმის" წერილებს ხელი მოწერილი რომ ჰქონდეს ყველასათვის აშკარა გახდება, რომ მენშევიკების ბანაკში საშინელი განხეთქილებაა, რათგან გამოჩნდება, რომ ერთნი სწერენ "ბრძოლის ხმაში" და მეორენი კი ბოიკოტს უცხადებენ. მაგრამ ტყუილს მოკლე ფეხები აბია: ბატონი რამიშვილი ვერც ი.წერეთელს მოატყუილებს იმითი, რომ ვითომ ის ახალ გზას დაადგა, ვერც საზოგადოებას მით, რომ ანონიმურ წერილებს ბექდავს. "არ გაგივიდა თარხანო სულ მუდამ შენი ტყუილი".

ლാന პാകാരായനർാ.

ტურფა სამშობლოვ ტყვე საქართველოვ, მშვიდობით, წასვლის ჩამოჰკრეს ზარი, შენი მზე აწი ვეღარ გაგვათბობს რუსი გვასახლებს გველის ზამთარი.

* *

მშვიდობით დედავ, მშვიდობით ძმებო, და შენც მშვიდობით ციხევ მეტეხო, შენც საქართველოს ხმელეთ-ზურმუხტო და ცა ფირუზო, ელვა და მეხო.

ციხის უფროსო, ჩამოჰკარ ზარებს და გადაეცი იმ არამზადებს, რომ საქართველოს თეთრი გიორგი თავის შუბს ლესავს პასუხს ამზადებს.

ეს ხალხური ლექსი თეთრი გიორგიზე, რომელსაც მღერ იან საქართველოში, ჩაწერილია ბ. ვ. ტოგონიძის მიერ,

"ᲒᲠ<mark>Ძ</mark>ጢᲚᲘᲡ ᲮᲛᲐ" ᲗᲣ ᲒᲠᲫጢᲚᲘᲡ ᲦᲐᲚᲐᲢᲘ?

accommon.

"საბჭოთა რეჟიმი, ე.ი. დასუსტებული რუსეთი, მისაღებია განაპირა სახელმწიფოებისათვის, როგორც მომცემი მეტი გარანტიის არსებული საზღვრებისათვის. სამაგიეროთ ეს რეჟიმი სრულიად მიუღებელია თვით რუსის და არა რუსის ხალხებისათვის საბჭოთა კავშირის და სწორედ აქედან იწყობა ომის და ზავის საკითხის გართულება".

ამ სიტყვებით ქართველი მენშევიკური პარტიის "ბრძოლის ხმა" მიმართავს მეორე ინტერნაციონალს ბოლშევიზმის წინააღმდეგ იერიშის მისატანად...(*)

ეს "ხმა" განაგრძობს: "რუსეთის ეკონომიური განვითარება ბუნებრივი აუცილებლობით მოითხოვს საბჭოთა სისტემის დაშლას და მის ალაგას ახალი პოლიტიკური სისტემის აგებას —აი ეს გარემოება ქმნის ომის საშიშროებას", რომელსაც, როგორც ცნობილია, მეორე ინტერნაციონალი ებრძვის...

"ბრძოლის ხმის" აზრით საბჭოთა კავშირის "ხალხის ამოძრავება და დემოკრატიის გამარჯვება იძლევა შესაძლებლობას ომის თავიდან აცილების და მშვიდობიანობის დამყარების მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ გამარჯვება... ხელში არ ჩაუვარდა ბურკუაზიას", რომელიც "იძულე ბული იქნება მიმა რთოს სამხედრო პოლიტიკას, ძველი იმპერიის აღდგენას, თავისი იმპერიალისტური ზრახვების განხორციელებას".

"ზავი განმტკიცდება იმდენად, რამდენად დემოკრატიის ფარგლებში მოიკოვებს ძალას და გავლენას მშრომელთა კლასების მუშათა და გლეხთა გავლენა".

მაგრამ ვინაიდან ეს "მუშათა და გლეხთა გავლენა", რომელიც ბოლშევიზმის მოძღვრების ქვაკუთხედია, უზრუნველ ყოფილი არ არის და "ბურჟუახიის" გამა**რ**ჯვება შესაძლებელია,

(*) იხ. "ბრძოლის ხმა" №1 გვ. 2. ომის საფრთხე აღმოსავლეთ ევროპაში. თარგმანი 1929 წ. ივლისში წარდგენილ მემორანდუმისა "სოციალისტურ ინტერნაციონალის ეგზეკუტივს" და გამოქვეყნებული ინტერნაციონალის საიმფორმაციო ბიულეტენში. საერთაშორისო «ომის და ზავის საკითხი დაკავშირებულია საბჭოთა კავშირის შინაგან მდგომარეობასთან და მის ა მა თუ იმ ფორმის ცვლილებასთან"...

მაშასადამე, ბოლშევიზმი, "როგორც მომცემი მეტი გარან-ტიისა არსებულ საზღვრებისათვის" შედარებით უკეთ უზრუნ-კელჰყოფს საერთაშორისო მშვიდობიანობას ვიდრე ყოველი სხვა წყობილების ფორმა.. ხოლო ჩვენ ვიცით, რომ მეორე ინტერნაციონალი მშვიდობიანობის დაცვას თითქმის თავის უზენაეს მიზნად აღიარებს და რა დასკვნა უნდა გამოიტანოს მან "ბრძოლის ხმის» ზემოხსენებულ კარნახიდან თუ არა ის, რომ ბოლშევიზმი იერიშის მიტანის ღირსი კი არა, პირიქით დაცვის და გამაგრების ღირსია თუ მოსაზღვრე სახელმწიფოებისათვის ეს რეჟიმი უზრუნველმყოფელი პირობაა საბჭოთა კავშირის "ინაგან მდგომარეობის "ამა თუ იმ ფორმის ცვლილებასთან" შედარებით...

როგორც ვხედავთ "ბრძოლის ხმა" რუსეთის შინაგან საკითხებს უდგება იმდენადვე თავისუფლად და იოლად, როგორც ის ფრიად მოკლე ხნის განმავლობაში უდგებოდა საკუთარი ეროვნული კერის შინაგან საკითხებს...

ეს არის სოციალ - დემოკრატიის პრივილეგია, რომ სხვის სახლს ისე უყურებდეს, როგორც საკუთარს. მხოლოდ ვინ მოიგებს ამ წესის მოხმარებით და დაკანონებით ძლიერი თუ სუსტი მხარე? ეს კითხვა მკითხველმა თითონ გადასწყვიტოს. ჩვენ კი დაუბრუნდებით ,,ბრძოლის ხმის" სიმღერის გადმოცემას.

ის არ ისაზღვრება რუსეთის შინაგან საკითხების გადაწყვე-ტით, არამედ საქართველოს მტერს ხოტბა-ქებასაც შეასხავს და ამბობს: "ნაციონალურ სფეროში საბჭოთა კავშირი სრულიად არ გავს არც ცარისტულ და არც დროებით მთავრობის იმპერიას". მისი შეხედულებით ეს კავშირი დაყოფილია "რამოდენიმე ნაციონალურ (?) და ავტონომიურ რესპუბლიკებათ, საკუთარი ენით, ლიტერატურით, სკოლით, დაწესებულებებით, ერთი სიტყვით ყველა კულ ტურული ატრიბუტებით. ძველი იმპერიის სრული დერუსოფიკაცია და ნაციონალურ კერათა შექმნა უკვე ფაქტია, მაგრამ ამ იურიდიულად თანა სწორ რესპუბლიკათა შორის (1) ეკონომიურად და პოლიტიკურად გაბატონებულია ერთი რესპუბლიკა — რუსის, თუმცა კავშირის მცხოვრებთა ნახევარი არა რუსებია"...

ეს "მაგრამი" და "თუმცა" ზედგამოჭრილია "ბრძოლის ხმის" მსახიობთა ორპირობისათვის. ამის დასანახავად საკმარისია დავაკვირდეთ შემდეგ დებულებას: "ცხადია ეს გზა მიუღებელია", ე.ი. გარეშე ძალების საბჭოთა კავშირის შინაგან საქმეებში ჩარევის გზა. "და რომ ის არც გახდეს შესაძლებელი საჭიროა ნაც. რესპუბლიკები თავის მოკავშირეს ხედავდეს რუსის ხალხში და მასთან ერთად შეებრძოლონ მოსკოვას ხელის უფლებას". (sic)

როგორცა სჩანს, მოსკოვის ხელისუფლების ცნებით აქ რუსეთი უკვეაღარ იგულისხმება და, ესიმის მიუხედავად, რომ საბჭოთა კავშირში "ეკონომიურად და პოლიტიკურად გაბატონებულია ერთი რესბუბლიკა რუსის, თუმცა კავშირის მცხოვრებთა ნახევარი არა რუსებია". ეს "უხერხემლო" შანტეკლერების
ლოღიკის ნიმუშია, ხოლო მათ სიბინძურეში ამოვლებული და
ამ "მემორანდუმის" დამწერი კალამი პრაქტიკულ მიზნების და
მუშაობის გეგმის აღწერაზედაც გადადის და მოგვითხრობს: "ჩვენი მიზანია: "ბოლშევიზმის ლიკვიდაცია მოხდეს საბჭოთა ხალხების ძალთა კოორდინაციით, მათი შეკავშირებით და ბრძოლის ველზე (?) გამოსვლით, მშრომელთა დემოკრატიის და ნაციათა თავისუფლების დროშით".

ნეტავი რანაირი თავისუფლება იგულისხმება ამ დებულებაშირომელი ბრძოლის ველი და საზოგადოთ რა ბრძოლა? — რუსეთი რომ თავის თავს არ ეომება ეს ცხადია. ასეთი ბრძოლის აველი მხოლოდ ცირკში მოიპოვება, სადაც მასხარა გამოდის და
ჭიდაობაში თავისთავსამარცხებს. რაც შეეხება ქართველი ერის
სადემონსტრაციო და გამანთავისუფლებელ ბრძოლას, მასში
"ბრძოლის ხმის" დამწერ "ბელადებს" მხოლოდ სიტყვის ფრქვეველების როლი ჰქონდათ ასრულებული, მომავალში კი შესაძლებელია, რომ მეორე ინტერნაციონალის სულის ჩამდგმელი
და "საპატიო გვარდიელი" კარლ კაუცკი, ამ ვაჟბატონებს ჩინებს აღუმატებს და დაავალებს რადიო ტელეგრამების ცეცხლის ხელმძღვანელობას რამოდენიმე ათასი კილომეტრის მან-

ეს ხომ მარქსისტულ ნეოპლატონიკის პროგრამაში შედის და ტოლსტოველების მოძღვრებასაც ეთანხმება, რომლის "ნეპრო-ტივლენიე ზლუ" დღეს ქართველ შანტეკლერების მთავარ ლო-ზუნგათ აღმოჩნდა...

"ბრძოლის ხმის" გირველი ნომერი აღტაცებით აღწერს საბქოთა კავშირს, რომელიც დაყოფილია "რამოდენიმე ნაციონალურ და ავტონომიურ რესპუბლიკებათ საკუთარი ენით, ლიტერატურით, სკოლით, დაწესებულებებით, ერთი სიტყვით ყველა კულტურული ატრიბუტებით" და სხვა, მაგრამ ამ "ხმის» მეორენომერი გვიამბობს თვით რუს დიპლომატის ბესედოვსკის შეხედულებას საქართველოს მდგომარეობაზე, რომელსაც "ბრძოლის ხმის" წარმომადგენლებისათვის პირდაპირ უთქვამს: "საბქოთა საქართველოს ავტონომიურ უფლებების ლიკვიდაცია სრულდება ამ კამათ უკანასკნელი ზომით საქართველოს მიწადმოქმედების სახ. კომისარიატის გაუქმებით და უნდა ვიფიქროთ

რომ ავტონომიისაგან დარჩება მხოლოდ ის, რომ დახვრეტის ხვედრ ქართველთ სამშობლო ენაზე გამოუცხადებენ სასიკვდილო განაჩენს. (*) მიწადმოქმედების კომისარიატი საქართველოში შეიძლება ყველაზე მნიშვნელოვან დაწესებულებათ იყოს აღიარებული, რადგანაც მის განკარგულებაში იმყოფება თითქმის მთელი ეროვნული შემოსავლის წყაროთა პატრონობა; მისი გაუქმება ფორმალურადაც ნიშნავს საქართველოს სრულ ეკონომიურ დაქვემდებარებას მოსკოვის დესპოტიურ ძალმომრეობისაგან და ამ დროს ,,ბრძოლის ხმა" აღტაცებით აღწერს საკუთარ ენას, ლიტერატურას, სკოლას, დაწესებულებებს და ეროვნულ ,,კერას" —,,ერთი სიტყვით, ყველა კულტურულ ატრიბუტებით" შემკულს.

ეს კიდევ ერთი ნიმუშია "ბრძოლის ხმის" ლოღიკისა, ხოლო მისი ზნეობრივი სისაზიზღრობის გასატიტვლებლად ჩვენ
აღვნიშნავთ მის "პოლიტიკურ ხაზს", რომლის მიზანი იმაში
მდგომარეობს, რომ ბოლშევიზმის ლიკვიდაცია მოხდეს საბჭოთა კავ შირის ხალხების "ძალთა კოორდინაციით" და, როგორც
სჩანს, ამისათვის: "ჩვენი პარტია სდგას საბჭოთა კავშირში ყველა სოციალისტურ პარტიების შეთანხმების ნიადაგზე", ე.ი.
რუსეთის სოციალისტებთანაც, რომელნიც ქართველ თავისუფლების მაძიებელ ერს უყოყმანოთ ფოზიკურ გაწყვეტითაც ემუქრებიან. ბნ ყორდანიას ზერელეთ დაწერილმა აბდა-უბდა წიგნაკმა სათაურით: "ჩვენი" უთანხმოებანი" (ე.ი. მათი და რუსის
ურიებისა.) მდგომარეობას კი არ უშველა, პირიქით გაამწვავა.

მაგრამ რაშია საქმე? რითი აიხსნება ეს ბაიყუშური გეზი? ნუ თუ ,,ბრძოლის ხმის" მქონე მომღერლებს დაკარგული ხელისუფლების დაბრუნების სურვილიც არ დაურჩათ, რომელიც მათ ასულდგმულებდა ამ უკანასკნელ ხანამდე? ჩვენ არ ეგონებთ ეს ამით აიხსნებოდეს...

ქართგგლი.

(გაგრძელება შემდეგში.)

ᲒᲐᲓᲐᲒᲕᲐᲠᲔᲑᲘᲡ <u>Გ</u>ᲖᲐᲖᲔ.

რუსულად მოლაპარაკე ქართველები ხელს უწყობენ ჩვენს ზნეობრივ დაცემას, რაც ქართველი ერის გადაგვარების დასაწყისია. მამულიშვილის ზნეობრივმა შეგნებამ უნდა აუკრძალოს ქართველს ამ ძაღლის ენაზე ლაპარაკი და ამით ერთხელ და სამუდამოთ მოსპოს ეს საძაგელი რუსოფილური მიდრეკილება.

ყოვლად შეუძლებელია ვინც ამ მახინჯ რუსულ ენაზე საუბრობს, ოდნავი სიმპატია მაინც არ ჰქონდეს ამ ხალხისადმი.

დღესაც ღრმად არიან დარწმუნებული გადაგვარებული ელემენტები ქართული საზოგადოებისა, რომ საერთოდ რუსეთს აქვს რაიმე კულტურული დირებულება.

ქართველი საზოგადოების გადაგვარების პირველი საბაბი რუსული ლიტერატურა შეიქმნა. ყველაზე უვარგისი მწერლები იყვნენ რუსები და მათი შემოქმედების მთავარი დამახასიათებელი მოტივი ადამიანის სისაძაგლის გამართლებას ემსახურებოდა. ბოლშევიზმის მამა-მთავარი ტოლსტოი, დოსტოევსკი და სხვა "ბოსიაკი" მწერლები, რომელნიც რუსული ლიტერატურის მანათობლები არიან, წარმოადგენენ ბინძურ ავადმყოფებს, რომელიც საზოგადოებას ბოროტმოქმედებას უქადაგებს. ყველა რუსის მწერლები გარყვნილნი და საშინელი ზნედაცემული ავადმყოფები არიან. რუსული ბოლშევიზმის დედა-ძარღვი და მაშასადამე საზოგადოებრივ ცხოვრების ყველაზედ შესაზარი სახეები ამ რუსის მწერლებშია მოცემული. ეროვნულად აღორძინებულმა იტალიამ საჯაროდ დასწვა რუსულ ლიტერატურაზე წიგნები და სამუდამოდ აკრძალა ბოლშევიკური პროპაგანდის პირდაპირი გავრცელება—ეს მწერლობის რუსული ბარყვნილება. სახელმწიფოს აღმზრდელობითი მოვალეობა ამით ხასიათდება.

საქართველოში რუსი იმეფებს მანამდე, სანამ რუსული სული და ენაა გამეფებული. რუსული ენა შეიქმნა ქართველების გადაგვარების პირდაპირი საშუალება. სხვანაირად შეუძლებელი იყო რუსებს გაემეფებინათ საქართველოში თავისი მახინჯი გავლენა და საზოგადოება ბოლშევიზმის ინსტიტუტში აღეზარდათ.

რომელი ქართველიც რუსულად ლაკარაკობს ის პირველი აგენტია რუსული საძაგელი იმპერიალიზმისა. არც ერთმა ქართველმა არ უნდა იცოდეს რუსული ენა, მხოლოდ სპეციალური მიზნით დაინტერესებულ პირს შეძლება ექნება შეისწავლოს ისე, როგორც ეცნობიან აფრიკის, ზანგების ან სხვა ენებს და კილოკავებს. რუსულმა ენამ გაამართლა ბოლშევიზმი და ამ საზიზღარ ენაზე მოლაკარაკე ქართველიც თავის შეუკნებლობით ხელს უწყობს რუსეთის ტირანიაზ.

საქართველოში გინება სრულიად არ იცოდნენ, დღესაც დასავლეთ საქართველოში სასიკვდილოა თუ ვინმე შეიგინება—და ეს გინება წმინდა რუსულია, რუსების ლოცვა გინებაა სხვა კი არაფერი. სიმართლეს რომ ვაღიარებთ ჩვენ არავისი გვერიდება. საჭიროა სამშობლო ენის მოღალატეთა სამარცხვინო ბოძზე გაკვრა.

რუსებს კულტურის ნასახიც კი არა აქვთ დღემდე და ვერც
შეჰქმნის რაიმე ღირებულებას. თვით მათა ბუნება მანდოლები ხელს უწყობს ისევე ბარბაროსები და ბარმიტიულები დარჩნენ, როგორც შუაგულ აფრიკაში მცხოვრუთ მაყვანიანგში ართან. რუსის ტურტლიან მუშიკს მეტი მოთხოვნილებაც არა აქვს.

ლაპარაკი რუსების ხელოვნებაზე იმასვე ნიშნავს, რომ "მუჟიკს" პოეზიაზე ესაუბრო. რუსული მუსიკა არ არსებობს. რუმინეთის მოხეტიალე ბოჰემიის ხალხმა შეიტანა ამ სტეპების ქვეყანაში სიმღერების სადა ნიმუშები. ევროპიულ მუსიკამ, როგორც იტალიურ-ესპანიურმა, კეთილშობილება ასწავლა რუსის მოწინავე ფენებს, მაგრამ ისევე შეუფერებელი აღმოჩნდა, როგორც ღორს რომ ფრაკი ჩააცვა. რუსისათვის მუსიკა საწამლავია.

რუსული ენა მხოლოდ სამხედრო სასწავლებელში უნდა იცოდ ნენ, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს ჩვენ მათ საძაგელ ენაზე ავმღერდეთ. რუსული ენა მხოლოდ ლანძღვა გინებისათვისაა. არ არის მართალი ის იზრი თითქოს აუცილებლივ საჭიროა მთელი რუსული მწერლობა იცოდე, რომ შეგეძლოს საბუთიანად უარჰყო. განა აუცილებელია ტალახში ჩაწვეთ რომ გაიგოთ რა არის პუპყი! საკმარისია ფეხები გაისვაროთ და მაშინვე მოერიდებით ამ სიბინძურეს. ასევეა რუსული მწერლობაც: ერთი ავტორის წაკითხვით უკვე იგრძნობთ მთელ სისაზიზორეს რუსული სულისას. და... ვისაც მოსწონს გარყვნილი ცხოვრების ვაკხანალია ის რუსულ სკოლას მიმართავს ხოლმე. საერთოდ სოციალისტებმა და კერძოდ დემოკრატიულ იდეებმა იმდენად დასცეს ქართველი ხალხის შეგნება, რომ დღეს ამგვარ მოვლენებზე გვიხდება ლაკარაკი

რუსებს არასდროს არ სწამდათ ღმერთი. ჩვენი და მათი ერთ-მორწმუნეობის აღიარება წარმოუდგენელი შეცდომაა და სარწმუნოებიდან განდგომა. სოციალისტებმა გამოიყენეს ეს მოვლენა სადემაგოგიოთ და ამით საქართველოში ზნეობრივ დაცემას ხელი შეუწყვეს, რათგან იცოდნენ, რომ რუსების მღვდლები წუწკები და ეკლესიის წამბილწველნი არიან, ამიტომ გამოიყენეს ეს მოვლენა, როგორც რელიგიის საწინააღმდეგო საშუალება და ქართული საუკუნოვანი ტანჯვის და სისპეტაკის მოციქული ეკლესიები დაცინვის საგნათ აქციეს.

რუსების გალობა და სიმღერები სავსეა მკვლელობის მოტივებით, გაუპატიურების ნიმუშებით და საერთოდ ყოველგვარი სისაზიზღრის ამღერებით.

ხოლო, მთავარი მიზეზი ქართველების გადაშენებისა მდგომარეობს სისხლის შერევაში. ამ ენამ შეაულლა რუსი და ქართველი. ჩვენი გადაგვარება აქედან იწყება. ქართულ ოჯახში რუსის ქალი შემოიქრა: ცოლად, დედათ გაგვიხდა. ქართველების
გადაშენება უცხო სისხლის შერევიდან ხდება. ერი იმდენად
მძლავრია, რამდენადაც მისი რასიული თვისება სისხლით წმინდაა, შეურეველია. აქრელებული ერი დალუპულია, გადაგვარებული, ის ხალხად ქცეულია. ერის შემოქმედება მის რასიულ
თვისებაზეა დამოკიდებული. რამდენად ერის მოდგმა წმინდაა,
შეურეველი, იმდენად მის კულტურის განვითარებას თავისი საკუთარი დასაწყისი აქვს და უცხო გავლენა მასზე არ მოქმედებს,
და თუ ხდება უნებლიე ზედგავლენა ის ყოველთვის უარყოფითია
რადგან რასაც კულტურას უწოდებენ ის რასიულად დაწმენდილი ერის შემოქმედებაა და სხვა ამ გაგების გარეშე რჩება.

კულტურის დაცემა ერის შემადგენელ ადამიანთა სისხლის აღრევით იწყება. ერი ჰკარგავს თავის პირვანდელ სახეს და საშინლად აქრელებული განვლილ ისტორიას ვეღარა სცნობს, ის მისთვის უცხო რჩება. ჩვენ თუ ვიტყვით: ჩვენს ძარღვებში წინაპართ სისხლი მდინარებსო— უაღრესი მეცნიერული შინაარსი აქვს და ემორჩილება მოდგმათა სასტიკ კანონებს.

ეთნოგრაფიულად ქართველი ერი შერეულია. მაგალითად დასავლეთ საქართველოში უმეტესობა დოლიხოკეფალის თავის ქალას მოყვანილობა აქვს; წინააღმდეგ, აღმოსავლეთის ქართველები ბრახიკეფალები არიან. საიდან მოხდა ასეთი მკაფიოდ განმასხვავებელი მოვლენა ქართველთა ტომებში ძნელი ასახსნელი არ არის. დასავლეთი საქართველო უძველეს საუკუნეებში ევროპიულ კოლონიებით და შემოსევებით განიცდიდა გავლენას, ხდე ბოდა სისხლის შერევა. ამიტომაც არის რომ დასავლეთის ქართველებში უფრო ხშირად ქერა ხალხია, როდესაც აღმოსავლეთის ქართველები შავგვრემანები არიან. შედატებით ქირთველები რასიულად უფრო შენახულია ვიდრე სხვა რომელიმე ხალხი.

ბევრმა შემოსყვებმა, ხალხთა ჯოგებმა, ჩვენი მოდგმათა სიწმინდე შელახეს და თავისი სისხლი შეურიეს. ხოლო, ხალხთა შორის დიდი განსხვავებაა. არიან ისეთი ხალხთა ტომები, რომელთაც ისხლი შერეული, ინდო-ევროპიულ მოდგმათა, უკეთეს შედეგებს ამლევს, მაგ. თეთრი რასის და შავკანიანის შერევით მივიდებთ მულატს, რომელიც ლამაზია ხოლმე უმეტეს შემთხვევაში. ხოლო, თვით მულატები უნაყოფონი არიან.

მეცნიერებას რასიული საკითხი საკმარისად დამუშავებული აქვს დ. ჩვენ შეგვიძლია დასკვნები გამოვიყვანოთ სწორი.

ყველაზედ უშნო ჯიშის შავი რასაა და შემდეგ ყვითელი რასა: ამ რასაზ ეკუთვნიან მონდოლები ანუ რუზები. ევროპაში რუსებს თეთრ ჩინელებს უწოდებენ. ეს რასა, ჩინგის ხანის და ბათო ნოინის ურდო, სადიზმის და იდიოტიზმის საბუდარია. ყველაზედ ბინძური მოდგმაა, მეტად უშნო და საძაგელი. შავკანიანს, რუსთან შედარებით, შეუძლია შეითვისოს ყოველი დარ გი ცივილიზაციისა, როგორც თეთრმა, მაგრამ მონღოლის მოდგმის რუსს კი ვერა. რუსებს ერთი თვისება აქვთ: მრავლდებიან როგორც ღორები. კეთილშობილი მოდგმა აგრე რიგად არა მრავლდება. თურქები, ისევე როგორც რუსები, მონღოლის მოდგმისანი არიან. საქართველო თურქების შემოსევის ხანაში მათი მოხარკე შეიქმნა. ხარკას სახით თურქების ფაშებს ქართველი ქალები მიჰყავდათ ხოლმე ჰარემხანაში. სპარსეთის შაჰები ასევე იქცეოდნენ და რაც ულამაზესი ქართველი ქალები იყო ძალით იტაცებდნენ ჰარემის გასალამაზებლად. ის ჰარემი არ ითვლებოდა მდიდრათ თუ შიგ ქართველი ან ჩერქეზის ქალი არ ერია.

ზნეობრივი გავლენა ერის შთამომავლობის ბუნებას ეხება. სპარსელების შემოსევის ხანაში დიდი ტრადიციული ცვლილება მოხდა ქართულ ოჯახებში. ხშირად მრავალ ცოლიანობას ჰქონდა ადგილი და სოდომ და გომორი გავრცელებული იყო მაღალ წრეებში, რომელიც წმინდა სპარსულ-თურქულია.

ძველი კოლხიდა განთქმული იყო ქართველ ქალთა სილამაზით. მუსულმანების პოლიგამია საკუთარ ჰარემით აღარ კმაყოფილდებოდა და ქალების სილამაზეს ყიდულობდა. მრავალი ქართველი ტყვე ქალები იყიდებოდა მსოფლიო ბაზარზედ.

სპარსელები და თურქები გალამაზდნენ ქართველთა სისხლით. თუ მათში არის რაიმე ეშხი ხორციელი სილამაზისა ეს საქართველოდან გაძარცული მშვენიერების ნაშთია. მაგრამ დიდ ხანს
არ რჩება სისხლის კვალი იმ ხალხში, რომელიც ბუნების მიერ
კანონიერად დასჯილია იყოს მახინჯი და მიუკარებელი. ქართველი მოდგმა ისევე დაიბრუნებს თავის მშვენებას თუ მას რუსის
ბინძური სისხლი არ გაერია. უნდა აკრძალული იყოს რუსის და
ქართველის შეუღლება. ქართველთა ჯიში ულამაზესი მოდგმაა
ხალხთა შორის. მაშასადამე, რა რასიული ელემენტიც არ უნდა
შეერიოს ყოველთვის შედეგად იქნება უარყოფითი ნაყოფი და
დეგენერაციის გაზრდა. აღსანიშნავია მთელი მეცხრამეტე საუკუნე და მეოცე ს. მეოთხედი, რუსების ბატონობის ხანა, რომელმაც შეარყია საშინელი ზნეობრივი გავლენით ქართული
ოჯახის საძირკველი.

სად არის ძველი ჰელადა! სადღა არიან ის კლასიკური მშვენებანი ბერძენთა? რა მოხდა ისეთი, რომ ეს ერი მთლად გაქრა, გადაშენდა? ბერძნებს შეერია სლავიანთა სისხლი. სლავები კი დაბალი ღირსების ინდო-ევროპიული რასაა, რომელმაც გარდაქმნა ბერძნები სრულიად. მხოლოდ საბერძნეთის პატარა კუნძულებზეღა შერჩნენ საიშვიათო ბერძნის ტიპები. ესენი მებადურენი არიან, რომლის გამოკვეთილი შუბლი და ბერძნული ცხვირი კვლავ ატყვევებს ადამიანს. ბერძნებმა კი, როგორც უკვე ერთხელ აღვნიშნეთ, თავის სილამაზის განხორციელებისათვის ქართველების და მის ტომ ჩერქეზების სასხლი გაირიეს. თუ რა ღვთაებრივ მშვენიერებას მიახწია ბერძენთა ერმა საკმარისია აპოლონ ბელვედერი და მილოს ვენერა იხილოთ, რომ სიტყვის ნიჭიერება დაჰკარგოს ადამიანმა. მაშასადამე, თუ ბერძნები ასეთი ლამაზი რასა დამუშავდა, წარმოგვიდგენია რა უნდა ყოფილიყო ქართველების სილამაზე? ჩვენ გვრწამს თვით ღმერთს შეედრებოდა და თვით მეფე იყო ადამიანთა. ყველაფერი ქართველებისაგან დაიწყო და მსოფლიო ცივილიზაციასაც მათ ჩაუყარეს პირველი საფუძველი. ნუ თუ ეს ერი, რჩეული თვით ღმერთის მიერ, უნდა გადაგვარდეს და სამუდამოთ გადაშენდეს?1

ბ**გ**ჟან გიდრგამგ.

8085%O35.(*)

3 - 6m 6. am 463603 63 3 - 6m 4380830 mm!

მე არ ვეკუთვნი არც ერთ პოლიტიკურ პარტიას და არც ვირიცხები სხვა რომელიმე კავშირის წევრად, ამიტომ ყოველ ჩემს სიტყვაზედ რომელსაც მოგმართავთ პასუხის მგებელი მარტო მე ვარ.

ეს მიმართვა შეეხება ჩემს სამშობლოში თქვენი სამი წლის ბატონობას. მე ვამბობ "ჩემს" და არა "ჩვენს", იმიტომ რომ როგორც გიბრძანებთ თქვენი ინტერნაციონალი თქვენ არ უნდა გწამდეთ არც სამშობლო და არც ერი. ეს მომართვა გამოწვეულია უკანასკნელ 6 წლის განმავლობაში საქართველოს ტანჯვა წამებით, რომელიც თქვენ აიძულეთ და გახადეთ მსხვერპლად თქვენი იმორალური კარლ მარქსის რეცეპტებით და ანტი სახელმწიფოებრივ ექსპერიმენტებით.

შესაძლებელია ყოველივე ეს სიჩუმით ჩემს გულში ჩამეკლა, როგორც დღემდე, მისთვის რომ მე მოკლებული ვარ ყოველგვარ საშუალებას ვაწარმოო ბრძოლა როგორც თქვენთან, ისე თქვენ მოძმე ბოლშევიკებთან. მაგრამ თქვენი წერილების შინაარსმა გამოქვეყნებულ ბოლშევიკების პრესაში ამივსეს მოთმინების ფიალა. მაშ გაიგეთ ხმა ქართველისა რომელიც ახდილათ

(*) ეს მიმართვა გაუგზავნა ბატონ ჟორდანიას და რამიშვილს ბ-ნმა დ. ჭიაბრიშვილმა, როდესაც ის ჯერ თეთრი გიორგის წევრი არ იყო,

გეუბნებათ: თქვენი წარსული ნამოქმედარი დამღუპველი იყო, აწმყო დანაშაულებითაა სავსე და მომავალი კი თქვენი არ არის. გავარკვიოთ ეს სამივე ხანა: 1. თქვენი წარსული, ერთგული სამსახურია მეორე ინტერნაციონალისადმი და მით ქართველი ხალხის მოტყუება. თქვენ გადიოდით რუსეთის სახელ. სათათბიროში როგორც ქართველი ერის წარმომადგენელნი, მაგრამ მას პირველსავე ნაბიჯზედ ღალატობდით. თქვენ არაფრისა არ გრცხვენოდათ და არავითარ საშუალებას არ ერიდებოდით ოღონდ მეორე ინტერნაციონალისათვის ერთგული სამსახური გაგეწიათ. ყოველ სახელ. სათათბიროში თქვენ გადიოდით სომხების ხნის საშუალებით. უკანასკნელნი სწორეთ გრძნობდნენ, რომ თქვენ მონები იყავით მეორე ინტარნაციონალისა და არასდროს ქართველი ერის ინტერესების დამცველად არ გამოსულხართ და მითვე ხელს უწყობდით სომხების ბატონობას საქართველოში და ასეც იყო. თქვენ და სომხების ერთი კლასი ქარველი ერის საწამებლად დაძმობილდით და მით ქართველ ერს მოესპო ეროვნული დამცველი საშუალება. გნებავთ მაგალითები? ინებეთ: როდესაც 1916 წელს ბათომში გათავდა აჭარლების პროცესი, მე წაველი ფასანაურში დასასვენებლად. იქ ჩემთან მოვიდნენ დუშეთის გლეხობა თხოვნით გამეწია მათთვის სამსახური. ახლად დანიშნულმა მეტყევემ აუკრძალა გლეხებს ფიჩხის აკრეფა არამცთუ უფულოდ ფულითაც კი. ამ რიგად გლეხები დარჩნენ უშეშოთ და, როგორც თავათ სჩიოდნენ, სჭამდნენ არა პურს, არამედ ცომს. მე მაშინვე მივმართე ჩვენს სათათბიროს რჩეულს კარლო ჩხეიძეს გლეხთა დახმარებისათვის. რიგი ჩემი წერილებისა დარჩა უპასუხოდ. კარლო ჩხეიძეს საქართველოსათვის ხომ არ ეცალა, რადგან რუსეთის სოც.დემოკ. ტაქტიკაში და პროგრამაში ერის სამსახური არ შედიოდა. გარდა ამისა მათ წინაშე ამართული იყო საწინააღმდეგო თვით მეორე ინტერნაციონალისა. მალე კიდევ მოვიდნენ ჩემთან გარშემო სოფლის გლეხობა საჩივრით სამხედრო გზის აგენტებისადმი, რომ მათ ერეკებიან უთავბოლოდ გზაში სამუშაოდ და ატყუებენ ანგარიშის გასწორების დროს. ვსინჯე კელავ მიმემართა ამ საქმეზედაც კარლო ჩხეიძისათვის, მაგრამ აქაც მოვსტყუვდი. იძულებული გავხდი შემეწყვიტა ჩემი დასვენებითი შეღავათი და წავსულიყავ პეტერბურგში, რომ დავხმარებოდი გლეხობას. მეტყევე და უფროსი გზის აგენტთაგანი იქმნენ გადაყენებულნი. ქალაქი დუშეთი დიდხანს სცდილობდა რომ დაეარსებია უმაღლესი სამოქალაქო სკოლა. რუსეთის მთავრობა ნებას არ აძლევდა. როდესაც ყოველგვარი საშუალება იქმნა ამოწურული ამ საქმეზე, იძულებული გავხდი პირადათ მივსულიყავი კარლო ჩხეიძესთან, უკანასკნელმა კატეგორიული უარი მითხრა ამ საქ მის წამოყენებისათვის. რატომ? გეკითხებით თქვენ! იმიტომ რომ თქვენ, სოციალ დემოკრატები, მოწოდებულნი ხართ მხოლოდ დაანგრიოთ და არასდროს არაფერი ააშენოთ. ასე და ამ რიგად მთელი წლები სახელმწიფოს სათათბიროს არსებობისა, ქართველი ერი პოკლებული იყო საკუთარ ინტერესების დაც-

აი დაეცა რუსეთი და მის იმპერიაში დამონებულმა ერებმა წამოყვეს თავები და მათ თვალ წინ დადგა ნათლად მომავალი დამოუკიდებელი არსებობა. ფინ თი, პოლონეთი, უკრაინა, ლიტვა, ლატვია, ესტონეთი ეზიარნენ თავისუფლებას და იწყეს დამოუკიდებელი არსებობა. რა თქმა უნდა რუსეთის რესპუბლიკის მთავრობას ეს არ მოეწონა. და ვინ ებრძოდა აქტიურათ ამ დამონავებული ხალხების ეროვნულ მომრაობას? თქვენივე ამხანაგი ირ. წერეთელი. მოიგონეთ მისი ნამოქმედარი უკრაინაში. რენოდელმა მერაბაშვილის პროცესზე წარმოსთქვა, რომ: "ქართველ მენშევიკებს უნდოდათ ფედერაცია რუსეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან"ო. თქვენ მასაც მოატყუეთ. ნებას არ აძლევდით ქართველებს ეოცნებათ ავტონომიაზედაც კი. თქვენი დამანგრეველი მუშაობისათვის საქართველო მეტად პატარა იყო.

(გაგრძელება შემდეგში)

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚ—ᲣᲤᲚᲔᲒᲠᲘᲕᲘ ᲐᲜᲣ ᲗᲔᲗᲠᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲣᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ.

ერთ თვეში თეთრი გიორგი გამოუშვებს წიგნაკს, რომელშიც ეს საკითხი ვრცლად იქნება გარჩეული. აქ კი მას მოკლედ ვეხები.

ეროვნული სახელმწიფო დემოკრატიულ სახელმწიფოდან უმთავრესად შემდეგ დებულებებში სხვავდება: 1) დემოკრატიზმი
ინდივიდუალისტურ პრინციპზეა დამყარებული, რაც 1789 წ.
დებულებებშა სავსებით ჩამოაყალიბეს. დემოკრატიზმისათვის
უპირველესად ინდივიდის უფლებები და მისი ინტერესები არსებობენ. ეროვნული სახელმწიფო კი უპირატესობას კოლექტივს
ე.ი. ერს აძლევს. ის ინდივიდის უფლებებზედ მაღლა აყენებს;
ინდივიდის მოვალეობას ინდივიდუალურ ინტეტესებზედ მაღლა ერის საერთო ინტერესებს. დემოკრატიზმისათვის ეროვნულ ინტერესს მხოლოდ ინდივიდუალურ ინტერესთა ჯამი
შეადგენს. (*)

ეროვნულ სახელმწიფოსათვის კი ერის ინტერესი შემდეგია: ინდივიდთა ინტერესების ჯამი + ზრუნვა მომავალზედ და ერზედ, როგორც კოლექტიურ ერთეულზედ. აი, ესაა ის, რასაც ეწოდება ერის საერთო ინტერესი.

(*) დემოკრატიულ წყობილებაში ეს ჯამიც სავსებით გამოურკვეველია, მისი ანარქი ულ საყოველთაო არჩევნების წყალობით. იხ. გაზ. თ. გ. №24, "რეალური წარმომადგენლობა", საზოგაღოება, ერი მხოლოდ მისი დღევანდელ არსებობით და მის წევრთა დღევანდელ რიცხვით არ განისაზღვრება კოისაუკუნებდან საუკუნემდე გაბმული განუწყვებული კაქვია. საზოგა-დოების წევრნი იხოცებიან, მაგრამ მათ ადგალო იბადებეანაც-ლები. ამიტომ ზრუნვა მომავალზედ აუცილებელი მოვალეო-ბაა ერის ყველა წევრთა, ერის შემადგენელ ყველა სოციალურ გადაჯგუფებათათვის. და ეს მოვალეობა უნდა დაკანონებული იყოს ისევე, როგორც დაკანონებულია სახელმწიფოებრივ კანონმდებლობით ინდივიდის მოვალეობა სახელმწიფოს წინაშე. ეროვნულ უფლებრივი სახელმწიფო სწორეთ ერის ამ საერთო ინტერესს ისახავს თავის უმთავრესს მიზნად და აწესრიგებს მისთვის შემოქმედებას, ღვაწლს. ის ნათლად სახავს მომავლის პრობლემებს და საზოგადოების ენერგიას მათ გადასაწყვეტად სჭიმავს.

2) დემოკრატიულ წყობილება მი და სწორეთ დემოკრატიზმის ნიადაგზედ წარმოიშვა ძალები, რომელნიც სავსებით ყალბ ინტერნაციონალიბმის გზაზედ დადგნენ. მათ განსაზორულ კლას თა ინტერესები ერის გარე შე წარმოიდგინეს. ეს ძალები იმნაირ ინტერნაციონალიზმის გზას დაადგნენ, რომელიც თავისი შინაარსით სავსებით ეწინააღმდეგება ერის განვითარებას და არსებობასაც კი. ეს ანტი-ეროვნული ძალები მეორე და მესამე ინტერნაციონალები, ფრანკ-მასონთა ორგანიზაციები და მათ მსგავსნი არიან. ამნაირი ინტერნაციონალიზმი დემ**ო**კრატიზმის პრინციპების ბუნებრივი შედეგია. ეროვნულ სახელმწიფოს დებულება დიამეტრალურად საწინააღმდეგოა. ეროვნული იდეოლოგია ამტკიცებს, რომ ერის გარეშე არ არსებობს, არც ცივილიზაცია, არც კულტურა, არც რაიმე ნივთიერ-გონებრივი ინტერესი ინდივიდისა თუ კლასისა. ყოველივეს ჰქმნის და შეიცავს ერი. კულტუროსან და ნივთიერად მდიდარ ერის წევრნი კულტუროსანი და ნივთიერად უზრუნველ ყოფილნი არიან. ხოლო, დაბალ კულტურის და ღარიბი ერის შვილნი ყოველგვარ სიღარიბეს განიცდიან. ამ სოციალურ კანონს არავითარი გამონაკლისი არა აქვს და არცა ჰქონია ისტო-

3) დემოკრატიული წყობილება ემყარება განსაზღვრულ პოლიტ. თეორიებს, შექმნილთ ფსევდო-მეცნიერთა კაბინეტებში და ლამობს ეს თეორიები, განურჩევლად დროისა, გარემოებისა და ერთა ინდივიდუალურ თვისებათა, ყოველთვის და ყველგან განახორციელოს. ეროვნული იდეოლოგია კი ანგარიშს უწევს ყოველ ერის განსაკუთრებულ პირობებს, სინამდვილეს, ინდივიდუალურ თვისებებს და სახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას მათ უგუებს. ეროვნული სახელმწიფო საქართველო ი იქნება ქართული, ინგლისში ინგლისური და ბელუჯისტანში ბელუჯისტანური სახის.

4) დემოკრატიული სახელმწიფო სავსებით უძლური გამოდგა შრომის საკითხის წინაშე, რაც დღევანდელ ცხოვრების უდიდესი საკითხია. ეროვნული სახელმწიფო კი ამ საკითხს კორპორატიულ სისტემის და შრომის სამინისტროს საშუალებით სწყვეტავს. დემოკრატიული ეკონომიკა კაპიტალისტის ბატონობაა. ეროვნული სახელმწიფო კი მუშას და მრეწველს სამართლიანობაზედ დამყარებულ თანასწორობის ნიადაგზე აყენებს. დემოკ. სახელმწიფო კლასთა ბრძოლის ნამდვილ ბუდეთ გადაიქცა. ეროვნულმა სახელმწიფო კი კლასთა სოლიდარობის პრინციპი წამოაყენა და კიდეც განახორციელა.

5) დემოკრატიულ სახელმწიფოს არავითარი ზნეობრივი ნიადაგი არ გააჩნია. მისთვის ეთიკა არ არსებობს. ის სავსებით ანტი ქრისტიანულია და მის წიაღში ინგრევა საზოგადოების კულტურის უჯრედი: ოჯახი. ეროვნული სახელმწიფო კი თავის ფუძეთ სახავს: ა) სარწმუნოებას, როგორც ცივილიზაციის უმთავრეს საფუძველს. ისტორიამ არ იცის არც ერთი ცივილიზაცია,
კულტურა, რომელიც რაიმე სარწმუნოებაზე არ ყოფილიყოს
დამყარებული. ბ) ოჯახზედ, ვინაიდან ერი და სახელმწიფოც
ოჯახის ისტორიულ ევოლიუციის შედეგნი არიან და მისი დანგრევით ერთიც და მეორეც დაინგრევა. გარდა ამისა ეროვნულ
აღზრდის და დისციპლინის უმთავრესი ფაქტორი ოჯახია.

გ) ტრადიციებს, ვინაიდან ტრადიციები ოჯახთან ერთად ისტორიის და წინაპართა სულიერ-ზნეობრივ-კულტურული გაგრძელებაა. ხოლო, ვრი რომელიც ივიწყებს საკუთარ ისტორიას
ბარბაროსდება. დ) ეროვნული სახელმწიფო ემყარება აგრეთვე
წინაპართა კულტს, რათგან წინაპართა თავდადებისადმი, მათ
აღმაშენებლობრივ ღვაწლისადმი პატივისცემა და მათი მაგალითებათ აღება პროგრესის და ძლიერებისათვის ბრძოლაში უდიდესი იმპულსია. გამოაკელით ერს სარწმუნოება, ოჯახი, ტრადიცია და ისტორია და ის ფატალურად გარდაიქცევა კოლექტიურ შეგნებას მოკლებულ ბრბოთ და გახდება მსხვერპლად
ყოველგვარ დამანგრეველ მცნებათა, როგორიცაა სოციალიზმი,
მარქსის კომუნიზმი, ანარქიზმი და სხვა. ერთი სიტყვით დაუბრუნდება ბარბაროსულ მდგომარეობას. ზემოთ აღნიშნულ საფუძვლებს, რომელთ ეროვნული სახელმწიფო ემყარება, დემოკრატიზმი სავსებით მოკლებულია.

ე) ეროვნულ სახელმწიფოს და დემოკრატიულ სახელმწიფოთა პოლიტიკურ სხეულთა შორისაც დიდი განსხვავებაა. მაგრამ აქ მისი განხილვა საუბარს გაგვიგრძელებდა და სჯობია შემდეგისათვის გადავდოთ.

m. s.

Le Gérant : FÉLIX KHALDENBACH